

Jävsnämnden

JAV § 30

Ärende JAV 2022-00019

Anmälan nedmontering av vindkraftverk**Beslut**

Äppelbovind Ekonomisk förening (organisationsnummer 16769606-1485) har fullgjort anmälningsplikten enligt 9 kap 6c § miljöbalken. Nedmontering av vindkraftverket och avslut av miljöfarlig verksamhet för vindkraftverket Freja, anmält enligt verksamhetskod 40.100, 15 § 21 kap i Miljöprövningsförordningen (2013:251), godkänns under förutsättningen att föreläggandepunkterna enligt detta beslut följs.

Äppelbovind Ekonomisk förening (organisationsnummer 16769606-1485) föreläggs enligt 26 kap 9 § Miljöbalken att:

1. Nedmonteringen ska bedrivas i enlighet med anmälan samt skötas och kontrolleras så att olägenheter för människors hälsa och miljö inte uppkommer.
2. Ett skriftligt avtal ska upprättas där det fastställs vem som efter nedmonterandet ansvarar för kvarlämnat fundament och kablage. Avtalet ska vara tillsynsmyndigheten tillhanda innan nedmonteringen påbörjas.
3. En karta som visar var det kvarlämnade fundamentet och kablarna är lokaliserade ska upprättas. Kartan ska vara tillsynsmyndigheten tillhanda innan nedmonteringen påbörjas.
4. Provtagning som visar att betongen i fundamentet är fritt från farliga ämnen ska uppvisas.
5. Avfall ska sorteras i enlighet med avfallsförordningen (2011:927) 3 kap 10 och 11 §§ för bygg och rivningsavfall. Bästa möjliga teknik ska tillämpas.
6. Farligt avfall ska hanteras och lagras på ett sådant sätt att spill eller läckage inte kan nå omgivningen.
7. Utrustning för sanering av spill ska finnas lätt tillgängligt under hela nedmonteringstiden.
8. När nedmonteringen avslutats ska en sammanställning av de fraktioner, mängder som omhändertagits, samt mottagare för avfallet redovisas till tillsynsmyndigheten.

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Jävsnämnden

9. Under anläggnings-, bygg- och återställningstiden ska ljud från verksamheten begränsas så att de inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostads- och fritidshus än naturvårdsverkets riktlinjer för buller från byggplatser (NFS 2004:15):

60 dB(A) helgfri måndag - fredag kl. 07.00 – 19.00,
50 dB(A) helgfri måndag - fredag kl. 19.00 – 22.00,
50 dB(A) lördag, söndag och helgdag 07.00-19.00,
45 dB(A) övrig tid.

Information om nedmonteringen ska ske till allmänheten i god tid innan arbetet påbörjas.

För handläggning av anmälan tas en avgift på 5700 kronor enligt kommunfullmäktiges Taxa för tillsyn, anmälan och prövning enligt miljöbalken 2019-12-16, KF § 148

Ärendet

Äppelbo Ekonomisk förening (organisationsnummer 16769606-1485), har den 2022-01-21 inkommit med anmälan enligt Miljöbalken för att byta ut befintliga verket ”Freja” i Hunflens vindkraftspark till ett nytt vindkraftverk, en så kallad ”repowering”.

Det äldsta vindkraftverket ska monteras ned och ersättas med ett begagnat, större vindkraftverk. Verket står på fastigheten Stensbo 1:4. Övriga fastigheter som berörs av nedmonteringen av vindkraftverket och ändring av väg är Stensbo 1:23, Östra Born 1:5 och Östra Born 17:20. Fastigheterna ligger inte inom detaljplan. Området är i kommunens översiktsplan utpekad som område för friluftsliv men delar av Hunflen är även utpekad som område för vindbruk.

Nedmonteringen av verket Freja är första steget i processen av utbytet av verk. Det innebär att verksamheten, verk Freja, med verksamhetsutövare Äppelbo Vind ekonomisk förening (organisationsnummer 16769606-1485), som drivs idag, kommer att avslutas och ersättas med nytt verk och ny verksamhetsutövare. Anmälan hanteras därför i två separata ärenden.

Anmälan av det nya verket hanteras i ärende (2022-29).

Bakgrund

Anledningen till att Freja ska bytas ut anges vara att verket är gammalt och att verkets fabrikat Neg Micon inte tillverkas längre. Det gör att det vid driftstörningar är svårt att få tag på reservdelar. Eftersom denna typ av verk

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Jävsnämnden

inte längre finns på marknaden utesluts möjligheten till återanvändning av verket. Verket kommer därmed att behöva monteras ned och omhändertas. Totalhöjden (inkl. rotorbladet) på verket som ska nedmonteras är 75 m. Vid nedmontering av verket kommer olika sorters avfall att uppstå.

Under tiden för nedmonteringen kommer området att vara avstängt för obehöriga.

Bullernivåerna kommer att öka under tiden när arbetet med nedmontering pågår.

Utförande

Nedmonteringen ska utföras genom att tornet, maskinhuset och vingarna tas ned med hjälp av en kranbil. Samma kranbil kommer sedan att användas för att uppföra det nya vindkraftverket. Massorna närmast tornet, som placerades på fundamentet när verket restes kommer att skrapas av med ca 0,5-1 meter så att tornet kan lyftas bort från fundamentet. När verket lyfts bort återförs samma massor upptill samma marknivå som när verket stod på plats och ytan kommer ingå som en del av den kranplats som behövs för det nya verket. Ytan som eventuellt inte kommer ingå kranplatsen för det nya verket kommer att täckas med ca 0,5 meter lager av lämpliga jordmassor så att växtlighet kan återetableras.

Påverkan på hälsa och miljö

Området kommer vara avstängt för obehöriga under hela nedmonteringen. Viss risk för att oljeläckage bedöms finnas. Saneringsmedel ska finnas tillgängligt under arbetet. Bullernivån kommer att öka under arbetet till följd av större antal transporter till och från området, liksom av arbetet med att ta ned vindkraftverket och att återställa kranplanen.

Fundament

Vindkraftverk Freja är uppfört på ett s.k gravitationsfundament vilket innebär att tornet är förankrat i ett stort betongfundament som håller vindkraftverket på plats främst genom sin egen tyngd. Vid gjutningen av ett gravitationsfundament används betong och armeringsstål. Fundamentet från Freja kommer inte att kunna återanvändas till det nya verket.

Betongfundament innebär i allmänhet inte någon stor föroreningsrisk så länge miljö- och hälsofarliga ämnen är låga i betongen. Ett mindre oljeläckage skedde vid Freja för några år sedan. Verksamheten anser att den förorening som skedde har avhjälpats vid olyckstillfället och att det grus som påverkats av oljan har avlägsnats. Någon provtagning av fundamentet har inte utförts.

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Jävsnämnden

Verksamheten avser att lämna kvar det gamla fundamentet i marken och övertäcka det med 0,5 m jord, med hänvisning till Energimyndighetens och Naturvårdsverkets vägledningar för nedmontering av vindkraftverk. I dessa anges att hanteringen av fundamentet och graden av efterbehandling bör utgå från vad markområdet är tänkt att användas till i framtiden.

I anmälan (D:nr 99/0234) samt anmälningsbeslut (D:nr 99/0234/428) för befintligt verk anges inga krav eller beskrivning gällande bortmontering av gravitationsfundament.

Synpunkter har inkommit gällande hantering av fundament och kablage. Det anses vara bättre om det gamla fundamentet kan användas till det nya verket. Kvarlämnande av fundament och kablage ses som negativt och en oro framförs runt att allmänna medel i framtiden kan komma att behöva användas för återställning av marken vilket anses ska undvikas. Tillämpning av principen ”polluter pays principle” anses lämplig.

Avfall

Vindkraftverket beskrivs vara av en äldre modell (Neg Micon) som inte längre finns på marknaden. Ingen andrahandsmarknad anges finnas för detta verk och återanvändning är därför inte aktuellt.

Beskrivning av avfallshanteringen:

- Maskinhusets olika delar kommer att återanvändas som reservdelar om möjlighet finns.
- Stålmaterialet från tornet anges metallåtervinnas i så stor utsträckning som är möjligt. De delar som inte går att återvinna kommer att lämnas till deponi.
- De gamla kablagen från Freja kommer att lämnas kvar i marken.
- Rotorbladen kommer återvinnas ”i den mån det är möjligt vid tillfället för nedmontering”, alternativt deponeras.
- Fundamentet som innehåller betong och armeringsjärn kommer att lämnas kvar i marken.
- Farligt avfall i form av oljor, smörjmedel och kylmedel kommer att hanteras separat och lämnas till anläggning med giltigt tillstånd att hantera det.
- Mängden av de olika avfallstyperna anges inte kunna uppskattas i förväg.

Konsekvenser

Bedömning och motivering till beslut

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Jävsnämnden

Jävsnämnden bedömer att Hunflens vindpark, Freja med verksamhetskod 40.100 har uppfyllt sin anmälningsplikt. Med stöd av 26 kap 9 § miljöbalken föreläggs Hunflens vindpark, Freja 16556696-6940, att iaktta de försiktighetsmått som presenteras i beslutspunkterna ovan.

Nedmontering och avfallshantering ska bedrivas i enlighet med vad som beskrivs i anmälan samt skötas och kontrolleras så att olägenheter för människors hälsa och miljön inte uppkommer under nedmonteringen eller i framtiden.

Eftersom det inte längre finns reservdelar till verkets modell Neg Micon bedöms det heller inte finnas någon andrahandsmarknad. Verket behöver därför monteras ner och en lämplig avfallshantering tillämpas.

Avfallshanteringen i ansökan är oprecis. Sökande har svårt att redogöra för de mängder avfall som kommer att uppstå liksom hur avfallet kommer att tas omhand. När nedmonteringen är avslutats behöver därför en sammanställning av de fraktioner, mängder som omhändertagits, samt mottagare för avfallet redovisas till tillsynsmyndigheten.

Återvinningen behöver utföras i enlighet med avfallshierarkin, sortering behöver utföras i enlighet avfallsförordningens krav för bygg och rivningsavfall och bästa möjliga teknik tillämpas.

Sökande avser lämna fundament och kablage i marken. I de vägledningarna som finns för nedmontering av vindkraftverk idag anges att hanteringen av fundamentet och graden av efterbehandling bör utgå från vad markområdet är tänkt att användas till i framtiden.

I översiktsplanen är området avsatt för friluftsliv och vindkraftsproduktion. Möjligheten till att utöva friluftaktiviteter eller producera vindkraft bedöms i ett längre perspektiv inte komma att påverkas negativt av att fundament och kablage lämnas kvar. Ur ett kort perspektiv kommer friluftslivet och tillgängligheten att begränsas i området när utbytet av vindkraftverken pågår. Begränsningen är dock tillfällig och det bedöms att det under arbetets tid finns möjlighet för närboende att utöva friluftaktiviteter på andra platser.

Eftersom det är känt att ett spill av olja skett på fundamentet behöver det säkerställas att fundamentet inte innehåller föroreningar.

Om fundamentet inte visar sig innehålla farliga ämnen, bedöms, baserat på ovanstående och med hänvisning till de vägledningarna som finns tillgängliga idag, fundament och kablage kunna lämnas kvar.

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Jävsnämnden

I ett vidare perspektiv, globalt genom de globala målen och nationellt genom arbetet med agenda 2030, pågår idag ett stort arbete för att både minska mängden avfall och att skapa cirkulära, materiella kretslopp där avfall inte längre existerar. Det är sannolikt att nya krav, riktlinjer och vägledningar gällande återställning av marken, eller återvinning av resurser efter vindkraftverk, kan komma i ett senare skede. Det behöver därför tydliggöras vem som ansvarar för kvarlämnat fundament och kablage samt ritas in på karta var de ligger placerade.

Farligt avfall kommer att hanteras och det finns en risk för att spill kan ske i samband med nedmonteringen. De försiktighetsåtgärder som går att vidta för att undvika den risken ska därför vidtas.

Under nedmonteringen kommer bullernivåerna att öka vid byggplatsen och längs vägen då antalet transporter kommer att öka till och från verket. Bullernivåerna behöver därför hållas inom de riktvärden som finns för buller från byggplatser.

Boende i området har intresse och berörs av ärendet. Innan arbetet ska utföras behöver det därför kommuniceras till allmänheten.

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Jävsnämnden

Lagstöd

Föreläggandet har skrivits med stöd av

- 2 kap, 3 och 5 §§ Miljöbalken (1998:808).
- 26 kap, 9 § Miljöbalken (1998:808)
- 3 kap, 10 och 11 §§ Avfallsförordning (2011:927)
- Naturvårdsverkets riktlinjer för buller från byggplatser (NFS 2004:15)

Övrig information till verksamhetsutövare

Eventuella driftsstörningar eller liknande händelser som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön skall omedelbart anmälas till miljökontoret.

Hur man överklagar

Se bifogad besvärshänvisning om hur man överklagar kommunstyrelsens beslut.

Förslag

Ordförandens förslag:

Äppelbovind Ekonomisk förening (organisationsnummer 16769606-1485) har fullgjort anmälningsplikten enligt 9 kap 6c § miljöbalken.

Nedmontering av vindkraftverket och avslut av miljöfarlig verksamhet för vindkraftverket Freja, anmält enligt verksamhetskod 40.100, 15 § 21 kap i Miljöprövningsförordningen (2013:251), godkänns under förutsättningen att föreläggandepunkterna enligt detta beslut följs.

Äppelbovind Ekonomisk förening (organisationsnummer 16769606-1485) föreläggs enligt 26 kap 9 § Miljöbalken att:

1. Nedmonteringen ska bedrivas i enlighet med anmälan samt skötas och kontrolleras så att olägenheter för människors hälsa och miljö inte uppkommer.

2. Ett skriftligt avtal ska upprättas där det fastställs vem som efter nedmonterandet ansvarar för kvarlämnat fundament och kablage. Avtalet ska vara tillsynsmyndigheten tillhanda innan nedmonteringen påbörjas.

3. En karta som visar var det kvarlämnade fundamentet och kablarna är lokaliserade ska upprättas. Kartan ska vara tillsynsmyndigheten tillhanda innan nedmonteringen påbörjas.

4. Provtagning som visar att betongen i fundamentet är fritt från farliga ämnen ska uppvisas.

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Jävsnämnden

5. Avfall ska sorteras i enlighet med avfallsförordningen (2011:927) 3 kap 10 och 11 §§ för bygg och rivningsavfall. Bästa möjliga teknik ska tillämpas.
6. Farligt avfall ska hanteras och lagras på ett sådant sätt att spill eller läckage inte kan nå omgivningen.
7. Utrustning för sanering av spill ska finnas lätt tillgängligt under hela nedmonteringstiden.
8. När nedmonteringen avslutats ska en sammanställning av de fraktioner, mängder som omhändertagits, samt mottagare för avfallet redovisas till tillsynsmyndigheten.
9. Under anläggnings-, bygg- och återställningstiden ska ljud från verksamheten begränsas så att de inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostads- och fritidshus än naturvårdsverkets riktlinjer för buller från byggplatser (NFS 2004:15):

60 dB(A) helgfri måndag - fredag kl. 07.00 – 19.00,
50 dB(A) helgfri måndag - fredag kl. 19.00 – 22.00,
50 dB(A) lördag, söndag och helgdag 07.00-19.00,
45 dB(A) övrig tid.

Information om nedmonteringen ska ske till allmänheten i god tid innan arbetet påbörjas.

För handläggning av anmälan tas en avgift på 5700 kronor enligt kommunfullmäktiges Taxa för tillsyn, anmälan och prövning enligt miljöbalken 2019-12-16, KF § 148

Beslutsunderlag

- Miljö- och hälsoskyddsinspektör, tjänsteutlåtande 2022-10-14, dok.nr. 158
- Miljöanmälan för befintligt verk, dok.nr. 174
- Beslut för befintligt verk, dok.nr. 175
- Miljöanmälan för nya verket, dok.nr. 168
- Bilaga Karta, arbetsyta och koordinater, dok.nr. 159
- Bilaga Karta nytt och gammalt verk + väg, dok.nr. 160
- Bilaga Minnesanteckningar möte, dok.nr. 171
- Bilaga fastighetsägare, dok.nr. 170
- Bilaga fastighetsägare, dok.nr. 163
- Bilaga Berörda, dok.nr. 172
- Bilaga Anteckningar från öppet hus i Äppelbo 2021, dok.nr. 173

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Jävsnämnden

Komplettering av miljöanmälan, 220902, dok.nr. 162

Kungörelse om yttrande, dok.nr. 165

Synpunkter 2022-07-06, dok.nr. 164

Synpunkter 2022-10-05, dok.nr. 163

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------